

MÁSODIK SZEKCÍÓ

CSÍK kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(33255/02 sz. Kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2006. április 11.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Csík kontra Magyarország ügyben

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

J.-P. COSTA, *Elnök*
A.B. BAKA,
R. TÜRMEŒ,
K. JUNGWIERT,
V. BUTKEVYCH,
M. UGREKHELIDZE,
A. MULARONI, *bírák*,
és S. DOLLÉ, *Hivatalvezető*

2006. március 21-én tartott zárt ülésén
az azon időpontban elfogadott alábbi határozatot hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (33255/02 sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján egy magyar állampolgár, Csík János (a "kérelmező") 2002. június 11-én terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt (a "Kormány") képviselője, dr. Hóltzl Lipót, az Igazságügyi Minisztérium Helyettes Államtitkára képviselte.

3. 2005. április 28-én a Bíróság úgy határozott, hogy közli az eljárás elhúzódsával kapcsolatos panaszt. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK

4. A kérelmező 1955-ben született és Budapesten él.

5. A kérelmező egy építőipari szövetkezet alkalmazottja volt; feladata faanyagok vegyszerekkel történő fertőtlenítése volt. Különböző betegségek miatt – amelyeket a kérelmező állítása szerint munkája okozott – 40%-os rokkantsági fokkal leszázalékolták. 1989 szeptemberében a kérelmező eljárást indított a Fővárosi Munkaügyi Bíróság előtt. Az állította, hogy betegségeit a vegyszerek okozták, s korábbi munkáltatójától kártérítést követelt. 1990. október 20-án a Munkaügyi Bíróság elutasította keresetét.

Az ítéletet 1992. január 8-án a Fővárosi Bíróság hatályon kívül helyezte. Az ügyet visszautalták az elsőfokú bíróság elé.

6. A folytatódó eljárásban az alperes munkáltató helyébe jogutódja lépett. 1992. október 13. és 1994. február 22. között a Munkaügyi Bíróság öt tárgyalást tartott, és szakvéleményt szerzett be az Igazságügyi Orvosszakértői Intézettől. Ugyanazon a napon a bíróság ítéletet hozott és elutasította a kérelmező keresetét. 1994. szeptember 9-én a kérelmező fellebbezett.

7. Az 1995. szeptember 6-i tárgyalást követően a Fővárosi Bíróság elutasította a kérelmező fellebbezését.

8. A kérelmező 1996. augusztus 13-i, sikeres perújítási kérelme nyomán a Munkaügyi Bíróság 1996. december 5-én, továbbá 1997. április 24-én és június 5-én tárgyalást tartott. 1998. szeptember 28-ra két további szakvélemény beszerzésére is sor került. 1999. március 31-én a bíróság újabb tárgyalást tartott.

9. 1999. szeptember 8-án a Munkaügyi Bíróság elutasította a kérelmező keresetét, megállapítva, hogy az alperes nem volt felelős a kérelmező megbetegedéséért.

10. 2000. március 30-án a Fővárosi Bíróság elutasította a kérelmező fellebbezését. 2000. október 13-án a kérelmező felülvizsgálat iránti kérelmet terjesztett elő. 2001. január 16-án a Legfelsőbb Bíróság pátfogó ügyvédet rendelt ki számára, április 3-án pedig tárgyalást tűzött ki 2001. november 14-re.

11. 2001. április 6-án a kérelmező korábbi munkáltatója jogutódjának felszámolója arról tájékoztatta a Legfelsőbb Bíróságot, hogy 2000. június 1-én felszámolta az alperest, s hogy a társaságot 2000. október 7-én törölték a cégjegyzékből. 2001. május 10-én a Legfelsőbb Bíróság elrendelte az eljárás félbeszakadását az alperes jogutódjának perbelépéséig.

12. 2001. szeptember 18-án a kérelmező azt kérte, hogy a felszámoló léphessen perbe az alperes jogutódjaként.

13. 2001. november 7-én a Legfelsőbb Bíróság elutasította a kérelmező kérelmét arra hivatkozva, hogy a felszámoló nem a jogutód.

14. Külön eljárásban, 2002. január 7-én a kérelmező az alperes felszámolását eredményező eljárás megismétlését kérte arra hivatkozva, hogy őt nem tájékoztatták az eljárásról. 2002. február 1-én a Fővárosi Bíróság Gazdasági Kollégiuma elutasította a kérelmet. 2003. április 28-án a Legfelsőbb Bíróság elutasította a fellebbezést, mivel a kérelem *ratione materiae* összeegyeztethetetlen volt a polgári perrendtartásról szóló törvény és az 1991. évi XLIX. törvény ("A csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló törvény") releváns rendelkezéseivel. Indoklásában a Legfelsőbb Bíróság utalt arra a tényre, hogy az új szövetkezetekről szóló 2000. évi CXLI. törvény 20. és 82.(g) szakasza alapján az alperes jogutód nélkül *ipso iure* szűnt meg (A csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló törvény 1(3). szakasza).

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

15. A kérelmező panaszolta, hogy mindkét eljárás hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdésének releváns része kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy...bírság...ésszerű időn belül...hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában...”

16. A Kormány vitatta az állítást, rámutatva, hogy a 2001. november 7. utáni késedelem amiatt következett be, hogy nem került sor az alperes helyébe lépő jogutód megnevezésére.

17. A figyelembe veendő időszak csak 1992. november 5-én kezdődött, amikor az egyéni panasz jogának Magyarország általi elismerése hatályba lépett. Az azóta eltelt idő ésszerű voltának megítéléséhez azonban figyelembe kell venni az eljárás ezen időpontbeli állapotát is. A Bíróság észrevételezi, hogy 1992. november 5-én a per már három éve folyamatban volt.

18. Észrevételezve, hogy az alperes jogutód nélküli megszűnése miatt a kérelmező nem volt abban a helyzetben, hogy (jogutód megnevezésével) megtámadja a Legfelsőbb Bíróság félbeszakadást elrendelő végzését (fenti 11. és 14. bek.), a Bíróság úgy véli, hogy a szóban forgó időszak 2001. november 7-én zárult le, amikor a Legfelsőbb Bíróság az utolsó eljárásjogi cselekményt foganatosította. Ilyen módon a figyelembe veendő időszak két bírósági szinten kilenc évig tartott.

A. Elfogadhatóság

19. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

20. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartása, valamint a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII). A Bíróság megismétli, hogy munkajogi jogvitákban különös gondossággal kell eljárni (*Ruotolo v. Italy*, judgment of 27 February 1992, Series A no. 230-D, p. 39, § 17), amely megfontolás különösen releváns a jelen ügyben, amelynek tárgya egészségkárosodást okozó foglalkozási betegség miatti kártérítés.

21. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

22. Az előterjesztett anyagokat megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen ügyben eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra tekintettel a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben az eljárás túlzottan hosszú volt, s nem felelt meg az "ésszerű idő" követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

23. A kérelmező konkrét érvek és az Egyezmény valamely konkrét rendelkezésének megjelölése nélkül az eljárás tisztességtelen voltát is panaszolta.

24. Feltételezve a hazai jogorvoslatok kimerítését a Bíróság úgy véli, az ügy iratai alapján nincs jele annak, hogy a bíróságok elfogultak lettek volna, vagy hogy az eljárás egyéb módon tisztességtelen lett volna. Ebből következően a panasznak ez a része nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikke 3. bekezdése szerinti értelemben, s ezt a részt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

25. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

26. A kérelmező nem vagyoni kár tekintetében 100 millió forintot¹ követelt. Vagyoni kár tekintetében összesen 220 millió² forintot – amely összeg állítólagosan megegyezik a különböző címeken elvesztett jövedelmek összegével és azzal a veszteséggel, amely amiatt érte a kérelmezőt, hogy ingatlanát betegsége miatt el kellett adnia –, továbbá 1986-tól visszamenőleg fizetendő 150.000³ forint havi juttatást követelt.

27. A Kormány vitatta az igényt.

28. A Bíróság nem lát okozati kapcsolatot a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt az igényt elutasítja. A Bíróság azonban úgy véli, hogy a kérelmező nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon ítélve a Bíróság 8.000 eurót ítél meg a kérelmező számára ilyen címen.

B. Költségek és kiadások

29. Követelésének összegszerűsítése nélkül a kérelmező a hazai bíróságok és a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások megtérítését is kérte.

30. A Kormány nem nyilvánított véleményt a kérdéssel kapcsolatban.

31. A Bíróság ilyen címen 500 euró megítélését tartja ésszerűnek a jogi képviselő által nem képviselt kérelmező számára.

¹

² 869.000 euró

³ 593 euró

C. Késedelmi kamat

32. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt elfogadhatónak, a kérelem többi részét pedig elfogadhatatlannak *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Kormánynak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 8.000 eurót (nyolcezer euró), költségek és kiadások tekintetében 500 eurót (ötszáz euró), továbbá az ezen összegeket terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a kifizetéskor alkalmazott átváltási árfolyam alkalmazásával;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos többi igényét *elutasítja*.

Készült angol nyelven, az írásos értesítés a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően 2006. április 11-én került kiküldésre.

J.P. COSTA
Elnök

S. DOLLÉ
Hivatalvezető